

דברי תורה, חיזוק, שמחה וסיפורי צדיקים

האזינו השמים ואדברה כו' נראה לפרש ע"ד דאיתא בזוהר הקדוש לעתיד כשיבא משיח צדקינו במהרה יבא משה רבינו עליו השלום וילמוד תורה עם ישראל ויגלה להם הרזין דאורייתא ופירוש התורה הקדושה ואמר להם משה רבינו עליו השלום האזינו השמים דהלומדי תורה נקראים שמים וצוה להם שהם ילמדו התורה כאשר יחדשו בה איזה חידוש יהיו בבחינת האזנה דהיינו שיאזינו הדבר מלמעלה בהפעת האור הקדושה עליהם מלמעלה כשלומד הדבר ההוא ואז יפתחו פיהם לדבר בה ועל ידי לימוד התורה תגרמו לקרב הגאולה ותזכו לשמוע רזין דאורייתא מפי כמאז ומקדם * וזהו ואדברה פירוש שתגרמו שאדבר עמכם לעתיד במהרה בימינו אמן: ספר נועם אלימלך

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי, איתא במדרש משה ע"י שהי' קרוב לשמים נתן האזנה לשמים, וישעי' שהי' קרוב לארץ נתן האזנה לארץ, פי' דמשה רבינו ע"ה הוא המוח והחכמה של כל ישראל וזה נקרא שמים והמוח יש לו יכולת לקבל אף דברים הקשים לאדם כגידין, וישעי' הוא הלב של כל ישראל וענין הלב שצווקת תמיד לישועה ואינה יכולה לקבל רק דבר ניחא, וזה ענין שמו של ישעי'. וזה האזינו השמים, היינו הכחות הגדולים הנקראים שמים שהוא המוח שיש לו כח לקבל הכל, ואדברה, דבור לשון קשה. ותשמע הארץ אמרי פי, אמירה לשון רכה והיינו להלב שיקרא ארץ והיא צמאה תמיד לישועה תאמר לשון רכה. יערוף כמטר לקחי, היינו שהתורה אוחז בערפו של אדם בחזקה למי שלא רצה לקרב אלי' ובע"כ צריך לקבל עליו עול תורה ומיד כשמקבל עליו עול תורה תזל כטל אמרתי היינו הד"ת תהי' אצלו בניחא ובשמחה: ספר מי השילוח

תחיית המתים מן התורה

אני אמית ואחיה וגו', ורבותינו ז"ל אמרו (פסחים דס"ח ע"א) מכאן תשובה לאומרים אין תחיית המתים מן התורה, שמעתי ממורי דיש בכתבי שאלות ותשובות של הרמב"ם, ששאלו ממדינה אחת אל הרמב"ם, וחתמו על שאלה זו כמספר ע' אלף, ילמדנו רבינו, מאחר שאין תחיית המתים מפורש בתורה רק [שדרשו כן] בש"ס, אם כן גם לנו יש לדרוש ולהוכיח איפכא וכו', והרמב"ם לא רצה להשיב בעצמו, וצוה לתלמידו מהר"י אבן תבון לכתוב תשובתם, ותוכן ענין תשובתם הוא זה:

אבאר לכם, מאחר שנמשך לכם ספק זה, אם כן אין נשמתכם נמשך מבני אברהם יצחק ויעקב, רק מאנשי סדום ועמורה וכו', כי יש נשמות הנמשכים משמים וארץ ושבעה כוכבי לכת וכיוצא וכו':

והנה יש לשאול על עיקר הבריאה, הא כל מעשה בריאת עולם לצביון נבראו, כדרשת חכמינו ז"ל (חולין ד"ס ע"א) [שהובא ברש"י] בפסוק ויעש אלקים, ואם כן מה טעם לא רצה ארץ להיות בחינת שמים, וצריך לומר שלא ניתן דעת זה לארץ, שידע בחינת שמים וזכותו, שיתאוה להיות בבחינת שמים, והטעם, כי גם בחינת ארץ צריך להיות בעולם, וכיוצא בזה בכל הנבראים, וזה שאמרו בצביון נבראו, וגם בבחינת אדם צריך שיהיו כת רשעים וכת בינונים וכת צדיקים, כי יתרון האור מן החושך, עיין מזה במקום אחר, ורצה לומר שנמשך תועלת מהחושך, שממעשה הרשעים נודע מעלת הצדיקים, וכל אחד מהם נבראו לצביונם ורצונם, וכי תימא אם כן תקשה לכם קושיית הבחירה עם הידיעה, הנה מאחר שאתם כופרים בדרשת חכמינו ז"ל, אם כן איך אתם משיגים ביאור קושיא זו:

והנה נפש האדם הוא דם הנעשה מברירת המאכלים, ויש כמה מיני בירור, בתחלה על ידי שזורקת המרה טפה במאכל מעיו לברר הגס והעב, ונעשה צואה ויוצא לחוץ, בירור ב' יוצא למי רגלים, בירור ג' נעשה זיעה, בירור ד' נעשה שערות וצפרנים, בירור ה' הדם נבלע בכבד ובטחול וכו', ומבחר הדם נכנס בלב ואחר כך במוח, ומזה נעשה השכל והדעת, ומדבריהם שנראה שאתם כופרים בדברי חז"ל, אם כן נראה שלא נזהרתם מאכילות איסור ודברים טמאים, והשכל והדעת שלכם נמשך להכריע אל הטומאה כי ממנו נעשה, ואם כן איך תוכלו להכריע בשכל שלכם נגד רבותינו חכמי התלמוד אשר רוחב לבם היה רחבה מני ים, ותדעו נאמנה מאחר שירדתם לספק זה וכפירה זאת, תדעו שהפרעניות קרובה להם, וכך עלתה להם, שרצו עליהם מלך אחד והרגם והשמידם, ורצו להשתמד ולא קבלו אותם, מאחר שכפרו בתחיית המים, והאומות מאמינים גם כן בסוג הגלגול ותחייה, כמו שכתוב הפילוסוף וכו' ומעט מזעיר נמלטו להרמב"ם וחזרו בתשובה: (צפת פנת דס"ד ע"א): ספר בעל שם טוב עה"ת - פ' האזינו

האזינו השמים. בשם הה"ק מקאצק זי"ע שאמר בזה"ל פר נעמץ הימעלדיג והבן: ספר שיח שרפי קודש

כשעירים עלי דשא, פירש"י כל עשבים בכלל נקראים דשא כשהארץ מתלבשת בדשא' והיינו כל תרי"ג מצות בכלל ששייכים לכל ישראל וכרביבים עלי עשב, פירש"י כל מין ומין בפני עצמו קרוי עשב, היינו נגד כל איש ישראל בפרט אשר כל אחד מכיר נגע לבבו, והחסרון שיש לזה אינו דומה לזה, ע"כ באותה מדה שיודע כל אחד חסרונו בה, צריך להטיף שם תמיד אותו ד"ת השייכים לאותו חסרון עד שיושלם באותו מקום והיינו כרביבים עלי עשב, כרביבים הוא לשון רב היינו שתרבה ד"ת באותו מקום אשר יש לך החסרון: ספר מי השילוח

כי שם ה' אקרא - כאשר אספר לכם גבורות שעשה לכם הקב"ה והטובות שגמל לכם וגם שהוא צדיק במה שיעשה לכם גם אתם הבו גודל לאלקינו היו מודים על האמת: רשב"ם

זכור ימות עולם, היינו פרשת בראשית עד ויכולו השמים, בינו שנות דור ודור היינו השני סדרות בראשית נח, יו"ד דורות שמאדם ועד נח ויו"ד דורות שמנח ועד אברהם והעסק שהי' להש"י בהם האיך הי' מתנהג בהם, שאל אביך ויגדך, היינו שתלמוד סדרות של אברהם אבינו והם לך לך וירא, חיי שרה, זקניך ויאמרו לך, היינו הסדרות של יצחק ויעקב שהיא עד סוף סדר בראשית, והבן העסק והמו"מ הגדול שהי' להש"י עם האבות, ולכן נאמר באברהם ויגדך ולא נאמר ויגד לך, היינו מפני שאברהם אע"ה הי' מרעיש העולם עד שהכניס כח באדם שיגיד גדולת הש"י כל אחד מישראל מאליו וזהו ויגדך שיוכל כל אדם להגיד נפלאות ה' מעצמו: ספר מי השילוח

על התורה ועל העבודה

מסירת הנפש שהי' לו למשה רבינו על התורה, וגם בזה שהיה כופר בפניהם ואמר שאין לו רק שני דברים, הוא רמז גם בעולם הזה צריך אדם לשמור עצמו בעבודת השי"ת, ובורח מפני היצר רע ומפני הקליפה ימ"ש, כמ"ש עלו זה בנגב, בנגב הוא אותיות בנגב, שצריך לגנוב עבודת ה' שלא יכירו הקליפה ימ"ש ויבלבלו אותו, וכמ"ש אצל אברהם אברהם הולך הנגבה, הנגבה אותיות גנבה, וגם שהלך למצרים להשפיל הקליפה ימ"ש ואמר שהולך מחמת שהוא רעב בארץ שלו והלך לאכול, וגם כלב היה מכחיש בפני מרגלים ואמר גם אנכי עמכם בעצה מחמת שהיה ירא מהם שלא יתפתו אותו ח"ו:

וגם כבר כתבתי מאמר גמרא לעולם ילמוד אדם תורה שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה, הפירוש הוא שיסתיר הלימוד בפני הקליפה ימ"ש, ויאמר ויהי' נראה כמו שילמדו שלא לשמה ויגנוב בקרבו כוונתו רק לשמה, רק הם לא יבינו מחמת שאם הם יבינו שהוא לשמה ישליכו בו פניות וגאות ושאר דברים שיבלבלו אותו, לכך לא יהי' ניכר בפניהם:

וזהו שכתבו הצנע לכת, והוא דומה כמו אחד שמצא אוצר בדרך ישמור עצמו שלא יהיה נודע לשום אדם מחמת שירא מפני גנבים וגזלנים ושלא יהי' מוסרים אותו מחמת חביבת האוצר, הניח כל ערממיות השכל בו שלא יהי' נודע שיבוא לשלום עם האוצר לביתו לשלום, כך הוי ערום ביראה יעשה בהסתר שלא ירגישו הגזלנים הקליפות ימ"ש בו, ובזה ניכר החביבת והחשק יש לו לתורה ולעבודה להשי"ת, וכמו שכתבו אם תבקשני ככסף אז תבין יראת ה' והוא מרמז בזה משה רבינו בזה שהי' מכחיש בפני מלאכים שצריך לשמור בתורה, ומחמת זה שישמור עצמו ניכר החשק של אדם לתורה, ודו"ק לכך הביא המדרש המשל לסוחר ודו"ק: ספר ביכורי אבי"ב על התורה - פרשת האזינו

משוך חסדך ליודעך ק-ל קנא ונוקם. דהנה לכאורה תרתי דסתרי אהדדי. אך דידוע דהקדוש ברוך הוא זן את העולם בחסד וברחמים אף דחכמינו ז"ל אמרו דכל האומר הקדוש ברוך הוא וותרן יוותרו מעיו, אבל שורש הדבר היא דמי שאין מאמין ויודע זה בבירור דהקדוש ברוך הוא בעל יכולת ובידו הכח והגבורה להעניש לעוברי רצונו על זה אמרו חכמינו ז"ל כל האומר הקדוש ברוך הוא וותרן, מה שאין כן מי שיודע זה דהוא בידו לעשות עוז וגבורה אך מחמת שאנו מבקשים ומפייסים אותו יתברך בכל מיני ריצוי ושבים לפניו בלב שלם ואז הוא מוחל לנו על זה לא אמרו חכמינו ז"ל דבודאי הקדוש ברוך הוא מוחל וסולח למי שעובר על רצונו ומתירא ומפחד לפניו יתברך מחמת שמאמין שבידו ובכוחו לעשות ולנקום כחפצו אך שהוא שב לפניו ומפייס אותו ומבקש ממנו תחנונים על זה בודאי הקדוש ברוך הוא מושך חסד ומוחל לו. וזה שכתוב משוך חסדך ליודעך ק-ל קנא ונוקם, רוצה לומר מי שיודע אותך ומכיר בהכרה שלימה שהבורא עולמים הוא ק-ל קנא ונוקם שיוכל לנקום ולקנאות כל מה שחפץ לאלו הוא מושך חסד ורחמים המרובים: ספר קדושת לוי - לקוטים

אחר יוהכ"פ ימי שמחה דכ' אכול בשמחה לחמך כו' יינך כי כבר רצה האלקים כו'. מאי לשון כבר. אך באמת בני עיקר בקשתם מחילה וסליחה כדי שיוכלו לעבוד השי"ת בלב טהור כמ"ש עמך הסליחה למען תורא. ולכן אחר יוהכ"פ שנתכפרו העונות ונטהרו נפשות בני יש לקחת לעבודת השי"ת בשמחה. לחמך יינך הוא תורה ומצות. וע"י שעובדין אח"כ בשמחה הוא סימן שבקשת הסליחה הי' לשם שמים. והקב"ה שרואה עתידות מצרף עבודת האדם אחר הכפרה לכפר לו בזכות זה. וזהו כי כבר רצה שזו עבודה בשמחה כבר נתקבל לפניו יתברך: שפת אמת

ברכת גמר חתימה טובה
שנת גאולה וישועה לנו ולכל ישראל

בהנחל עליון גויס כו' יצב גבולת עמים למספר בני ישראל, היינו מה הי' כוונתו בבריאת עולם ובכל הדורות עד אברהם אבינו ע"ה בכדי שיבואו אומה הישראלית לעולם. יצב גבולות עמים היינו מאין נמצא הקיום של האומות בעולם הוא למספר בני ישראל היינו מההשפעות והחיים שגשפע לישראל משם נוטלים האומות הפסולת של ישראל ומהם יכולים להתקיים בעולם, כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו וישראל הם העיקר: ספר מי השילוח

וכיון דנפל עמא קדישא בפיצתא דמארי עלמא פתח מיכאל פומיה ואמר ארום חולק טב דשום מימרא דה' עמיה פתח גבריאל פומיה בתושבחה ואמר דבית יעקב עדב אחסנתיה: תרגום יונתן [דברים ל"ב ט']

מדרש תנחומא, משל לסוחר, שהלך במקום סכנה ובקשו גזלנים להרגו, ואמר להם בשביל דבר מועט שיש לי אתם רוצים להרוג הניחוהו ואח"כ כשבא לעיר ראו אצלו אבנים טובות, כך משה רבינו עלה למרום לקבל תורה, בקשו מלאכים להרגו אמר להם בשביל שני דברים אתם רוצים להרוג, אע"פ שאין המלאך רשאי לעשות רק למה שנשתלח, משום דלשון מלאך פירוש שלח לעשות למה שנשתלח מהשי"ת א"כ האיך היו רשאים לרצות להרגו:

אפשר כבוד התורה הוא להיות ניכר שמשתוקקים לתורה עד שהי' רוצים להרגו, מחמת שהיו רוצים מאוד לקבל התורה מלאכים, לכך כתב המדרש שאמר השי"ת לישראל אח"כ לא לרעתכם נתתי לכם התורה רק לטובתכם, שהרי מלאכים נתאוו לתורה, א"כ הי' יותר ניכר אהבת מלאכים לתורה בזה שהי' רוצים להרגו, בזה הי' ניכר יותר אהבה שלהם לתורה:

וגם בזה שהיו רוצים להרגו הי' ניכר

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - email - CHIZUK@PM.ME
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", ושיעורים באידיש או ענגליש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפ"ש, לע"ג או לזכות את הרבים - אחב"ב באלפי מקומות בעולם קע"ה כ"י, נא להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally!
In Loshon Hakodesh & English, worldwide & send in your friend's addresses to receive a.s.a.p. #890

לע"נ הרה"צ ר' שמעון נתן נטע בן הרה"צ ר' משה מרדכי זצ"ל
כ"ק אדמ"ר מלעלוב - יום כיפור תש"ע - תנצב"ה
לע"נ מו"ר הרה"ג ר' רפאל ב"ר ישראל גרין זצ"ל - יום כיפור תשס"ז תנצב"ה
לע"נ הרבנית ראדיא חנה בת ר' מנשה ע"ה גאנצווייג - יום כיפור תש"ז תנצב"ה
בס"ד יצא לאור מחדש ספרי "אוסף הגליונות על התורה ועל העבודה" ד' חלקים, {שנת תשס"ט, תש"ע, תשע"ה, תשע"ח}, וספר "באר היטב" מכמה שנים
בס"ד יצא לאור מחדש ספר "דברי תורה באר היטב תש"פ ושנים קודמים"
The new Sefer "Divrei Torah Baer Heitev 5780 and Previous Years" [English] is now in print.